

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Tillsynsvägleddningsplan 2009-2012

Tillsynsväglädningsplan 2009-2012

Planerad tillsynsväglädningsplan enligt miljöbalken –
Länsstyrelsen i Jönköpings län

Meddelande	nr 2008:29
Referens	Länsstyrelsen, December 2008
Kontaktperson	Annelie Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Direkttelefon 036 – 39 50 72, e-post annelie.johansson@f.lst.se
Webbplats	www.f.lst.se
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—08/29--SE
Upplaga	70 ex.
Tryckt på	Tryckt på Länsstyrelsen, Jönköping 2008
Miljö och återvinning	Rapporten är tryckt på miljömärkt papper och omslaget består av PET-plast, kartong, bomullsväv och miljömärkt lim. Vid återvinning tas omslaget bort och sorteras som brännbart avfall, rapportsidorna sorteras som papper.

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2008

Förord

Tillsynsvägledning per definition är sådan tillsyn som består i uppföljning, utvärdering och samordning av den operativa tillsynen samt stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna. Tillsynsvägledning ska bedrivas regelbundet och systematiskt och främja en rättssäker, effektiv och likvärdig operativ tillsyn.

Tillsynen, både den operativa och den tillsynsvägläddande, ska säkerställa att miljöbalkens syfte om hållbar utveckling nås. En annan viktig målsättning med tillsynsvägläddningen är att stödja kommunerna i att ta fram strategier och arbetsformer som leder från en händelse- och utifrånstyrd tillsyn mot en ökad målstyrd tillsyn.

Regeringens uppdrag till länsstyrelsernas och de centrala myndigheterna att ta fram fleråriga tillsynsvägläddningsplaner är ett led i arbetet med att uppnå de nationella och regionala miljömålen samt att underlätta särskilt angelägna miljö- och hälsoproblem.

Beslut om fastställande av tillsynsvägläddningsplanen har fattats av länsråd Monica Flodström. Beslutet har föregåtts av information för Länsstyrelsens ledningsgrupp.

Länsstyrelsens tillsynsvägläddningsplan med tillhörande aktivitetsplan har utarbetats av representanter för Länsstyrelsens funktioner Miljöskydd, Föreningade områden, Naturtillsyn, Områdesskötsel och Lantbruksrådgivning. Samverkan har skett med Miljösamverkan f och kommunerna i Jönköpings län.

Jönköping 2008-12-01

Annelie Johansson
Miljö- och samhälls-
byggnadsavdelningen

Ola Broberg
Naturavdelningen

Lars Sandberg
Landsbygdsavdelningen

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Sammanfattning	5
Tillsynsvägledningsplan för Länsstyrelsen i Jönköpings län.....	6
Bakgrund.....	6
Tillsynsvägledning	6
Ansvar för tillsynsvägledning	7
Miljösamverkan Sverige	8
Regional Miljösamverkan	8
Miljösamverkan f	8
Genomförande.....	9
Metod	9
Omfattning och avgränsning	9
Uppföljning och utvärdering	10
Bilagor	11
Referenser.....	12

Sammanfattning

I Länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2008 anges att länsstyrelserna ska ta fram en flerårsplan för tillsynsvägledningen för åren 2009-2012. Arbetet med tillsynsvägledning ska bland annat ske genom regional miljösamverkan.

Föreliggande tillsynsvägledningsplan är framtagen av personal inom Naturavdelningen, Landsbygdsavdelningen samt Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen och tydliggör de tillsynsvägläddande aktiviteter som Länsstyrelsen planerar för under kommande år. Planen utgår från Länsstyrelsens nuvarande resurser för tillsynsvägledning med fokus på år 2009. Aktivitetsplanen kommer att revideras årligen.

Tillsynsvägledningsplan för Länsstyrelsen i Jönköpings län

Bakgrund

I Länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2008 anges att länsstyrelserna ska ta fram en flerårsplan för tillsynsvägledningen för åren 2009-2012. Arbetet med tillsynsvägledning ska bland annat ske genom regional miljösamverkan.

Naturvårdsverket och Socialstyrelsen har, i likhet med länsstyrelserna, erhållit uppdrag i sina respektive regleringsbrev för år 2008 att ta fram tillsynsvägledningsplaner. Även Jordbruksverket, Läkemedelsverket, Kemikalieinspektionen och Skogsstyrelsen m.fl. centrala myndigheter kommer att ta fram planer för sitt långsiktiga vägledningsarbete på frivillig väg. Myndigheternas tillsynsvägledningsplaner och aktuella tillsynsprojekt finns samlade på Tillsyns- och föreskriftsrådets webbplats www.tofr.info under Tillsynsvägledning.

Tillsynsvägledning

Tillsynens övergripande mål är att säkerställa att miljöbalkens mål om hållbar utveckling och lagefterlevnad kan uppnås. Tillsynsvägledning ska främja en effektiv och likvärdig operativ tillsyn och en rättssäker tillämpning. Den ska vidare stödja de operativa tillsynsmyndigheterna och bedrivas regelbundet och systematiskt.

Tillsynsvägledning definieras enligt 3 § förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken som ”sådan tillsyn som består i utvärdering, uppföljning och samordning av den operativa tillsynen samt råd och stöd till de operativa tillsynsmyndigheterna”.

- Med uppföljning avses att värderingsfritt samla in och registrera data. Detta sker bland annat genom enkäter på nationell nivå eller kommunbesök på regional nivå. Information om arbetssätt, dokumentation och planerade åtgärder samlas in.
- Med utvärdering avses att beskriva, förklara och värdera och föreslå åtgärder utifrån systematiskt insamlade data. Utifrån de uppgifter som samlas in görs en bedömning av graden av överensstämmelse mellan lagstiftning och det sätt som den operativa tillsynsmyndigheten genomför sitt uppdrag. Resultatet kan användas för att utveckla och främja tillsynen och tillsynsvägledningen.
- Med samordning avses tillsynsprojekt, nätverk, handläggarträffar, samverkansgrupper och övrig organisering av tillsynen och handläggarna på kommunerna på regional nivå. Syftet är att verka för en så effektiv och likvärdig tillsyn som möjligt.
- Med stöd och råd avses skriftlig och muntlig vägledning när det gäller tillämpningen av miljöbalken i tillsynen.

Tillsyns- och föreskriftsrådet har i samband med 2007 års utvärdering av tillsynsvägledningen¹ formulerat kriterier för god tillsynsvägledning. Tillsyns- och föreskriftsrådet har

¹ Utvärdering av tillsynsvägledning avseende miljöbalken. Tillsyns- och föreskriftsrådet, december 2007

under år 2008 tagit fram en broschyr ”Tillsynsvägledning enligt miljöbalken – beskrivning och goda egenskaper”, som presenterar fem kvalitetsegenskaper - planerad, koordinerad, tydlig, kommunikativ och tillgänglig, som rådet anser beskriver god tillsynsvägledning.

ANSVAR FÖR TILLSYNSVÄGLEDNING

Ansvar för tillsynsvägledning inom miljöbalkens tillämpningsområde på nationell nivå delas av 14 centrala myndigheter. Fördelningen av ansvaret mellan myndigheterna framgår av 13 § förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. De centrala myndigheterna ansvarar för att tillsynen bedrivs ändamålsenligt både med avseende på lokala, regionala och nationella förhållanden. De centrala myndigheternas uppdrag gentemot operativa tillsynsmyndigheter och regionala tillsynsvägledande myndigheter varierar.

Länsstyrelserna ansvarar för den regionala tillsynsvägledningen inom miljöbalkens område² med undantag för den tillsyn som utövas av Generalläkaren eller Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen förväntas även tillsynsvägleda kommunerna inom områden där länsstyrelsen inte har någon egen operativ tillsyn. Varje länsstyrelse tillsynsvägleder efter egna prioriteringar, budgetförutsättningar och arbetssätt.

Länsstyrelserna har i många fall samma tillsynsvägledande ansvar gentemot kommunerna som de centrala myndigheterna har. Varken lagstiftningen eller regleringsbrev klargör gränsdragningen mellan länsstyrelsernas och de centrala myndigheternas tillsynsvägledning. Enligt 15 § ska emellertid de myndigheter som har tillsynsvägledningsansvar aktivt arbeta för samordning och samverkan när det gäller informationsförsörjning inom respektive ansvarsområde.

Inom Länsstyrelsen i Jönköpings län fördelar sig tillsynsvägledningsansvaret enligt följande:

- Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen
 - Miljöfarlig verksamhet
 - Vattenskydd
 - Avfall och producentansvar
 - Kemiska produkter och biotekniska organismer
 - Förorenade områden
 - Miljöriskområden
 - Kulturresevat
- Naturavdelningen
 - Vattenverksamhet
 - Skydd av djur och växter
 - Skyddade områden
 - Miljökvalitetsnormer
 - Allmän naturtillsyn
- Landsbygdsavdelningen
 - Miljöskydd inom lantbruket
 - Kemiska produkter inom lantbruket

² Länsstyrelsen har även ett vägledande ansvar inom t.ex. livsmedelslagen, djurskyddslagen och plan- och bygglagen.

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna och Naturvårdsverket som syftar till att öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering av tillsynsfrågor. Projektet utgår från en bred bas, det vill säga utgångspunkten är att åstadkomma effektiva samverkansformer inom stora delar av miljöbalkens område. Målet är att bredda samarbetet till att även omfatta Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen och Jordbruksverket. Alla Länsstyrelser kan påverka innehållet i verksamhetsplanen genom att ge förslag på vilka delprojekt som bör ingå. Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige gör sedan en sammanvägning och presenterar ett förslag till verksamhetsplan för länsråden vid länsstyrelserna som ytterst är de som fattar beslut om innehållet.

Miljösamverkan Sverige har inom ramen för projekt Tillsynsvägledning tagit fram en rapport om planering och utveckling av den regionala tillsynsvägledningen³. Rapporten finns att tillgå på Miljösamverkans Sveriges webbplats www.miljosamverkansverige.se.

Regional Miljösamverkan

Regional miljösamverkan sker för närvarande på nio platser i landet: Västra Götaland, Sydost (Kalmar), Östergötland, Jönköping, Kronoberg, Skåne, Stockholm, Värmland och Halland.

Information om respektive regional miljösamverkan finns att tillgå på webbplatsen http://www.miljosamverkan.se/vgrtemplates/PageWithoutMenues_50631.aspx

MILJÖSAMVERKAN F

Miljösamverkan f, som innefattar Jönköpings län, finansieras av kommunerna i Jönköpings län (ej Aneby kommun) och Länsstyrelsen. En styrgrupp bestående av tre kommunrepresentanter och en representant från Länsstyrelsen tar beslut om verksamhetsplanen, som i mycket utgår från kommunernas behov och framförda önskemål. Miljösamverkan f har tillgång till två projektledare om vardera 50 %. Den ena projektledare är lokaliserad till Länsstyrelsen i Jönköping. Den andra sitter i Vetlanda kommun.

Information om genomförda, pågående och planerade projekt inom Miljösamverkan f finns på webbplatsen: www.miljosamverkanf.se.

Vissa aktiviteter i Länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan genomförs i nära samarbete med Miljösamverkan f. Detta gäller främst arrangemang av olika utbildningar, samverkan kring en effektivare hantering av miljöbrott och framtagande av informationsmaterial.

³ Regional tillsynsvägledning. Planering och utveckling. Juni 2008

Genomförande

Länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan med tillhörande aktivitetsplan (bifogas) har utarbetats av representanter för Länsstyrelsens funktioner Miljöskydd, Förorenade områden, Naturtillsyn, Områdesskötsel och Lantbruksrådgivning.

Metod

Inför upprättade av den regionala tillsynsvägledningsplanen för Jönköpings län har länets kommuner erbjudits möjlighet att framföra sina behov av tillsynsvägledning. Elva av länets tretton kommuner har deltagit i processen. Kommunernas behov har sammanställts (bifogas) och ligger tillsammans med Länsstyrelsens egna prioriteringar till grund för tillsynsvägledningsplanen. Innan antagande av tillsynsvägledningsplanen har planen skickats på remiss till kommunernas miljö- och hälsoskyddskontor som beretts möjligheter att inkomma med synpunkter på Länsstyrelsens prioriteringar.

Omfattning och avgränsning

Tillsynsvägledningsplanen upptar Länsstyrelsens tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Tillsynsvägledning enligt livsmedelslagen, smittskyddslagen, lag om skydd mot olyckor etc. ingår inte i planen.

Tillsynsvägledningsplanen utgår från Länsstyrelsens nuvarande resurser avsatta för tillsynsvägledning. Det innebär att ett flertal av de behov som framförts av kommunerna inte har varit möjliga att beakta. Av samma skäl har utbildningar och samordnade tillsynsprojekt inte kunnat prioriteras i den utsträckning som vissa kommuner efterfrågat. Tillsynsvägledning kommer främst att ske genom stöd och råd publicerad på Länsstyrelsens webbplats eller genom särskilda informationsutskick samt genom olika handläggartäffar.

Tillsynsvägledningsplanen upptar samordnade tillsynsprojekt, stöd och råd, utbildning, handläggartäffar, uppföljning och utvärdering samt åtalssamverkan. I de fall planerade Länsstyrelsens aktiviteter sammanfaller med projekt inom Miljösamverkan framgår det av tillsynsvägledningsplanen. Likaså framgår aktivitetens koppling till miljömål och eventuella åtgärdsprogram.

Stöd och råd till kommunerna i egenskap av operativ tillsynsmyndighet över kommunala naturreservat utgör tillsynsvägledning och ingår i denna plan. Information och rådgivning om skötsel till kommunerna i egenskap av förvaltare av skyddade områden (t.ex. naturreservat) ingår däremot i Länsstyrelsens tillsynsplan. Då ingen kommun utövar tillsyn över vattenverksamhet, strandskydd, biotopskydd, Natura 2000 etc. ingår inte dessa områden i denna plan. Information och rådgivning i frågor om vattenverksamhet, markavvattnings, strandskydd, biotopskydd, Natura 2000, terrängkörning etc. till kommunerna i egenskap av verksamhetsutövare och markägare kan ingå i Länsstyrelsens tillsynsplan såsom förebyggande tillsyn.

Uppföljning och utvärdering

Tillsynsvägledningsplanen avser åren 2009-2012. Länsstyrelsen har avsiktligt valt att fokusera tillsynsaktiviteter år 2009. Detta för att det ska finnas utrymme för att planera in nya aktiviteter inför kommande år. Aktiviteter som för närvarande inte kan förutses.

För att tillsynsvägledningsplanen ska utgöra ett levande dokument avser Länsstyrelsen att genomföra en årlig översyn och revidering av planen inför varje nytt verksamhetsår. Om möjligt kommer revideringen att ske innan halvårsskiftet.

Revidering av aktivitetsplanen kommer att ske med hänsyn till de centrala myndigheternas tillsynsvägledningsplaner, verksamhetsplan för Miljösamverkan f och väntade lagändringar

Bilagor

1. Aktivitetsplan för Länsstyrelsens tillsynsvägläddande insatser åren 2009-2012
2. Sammanställning över kommunernas behov av tillsynsvägläddning

Referenser

Tillsyns- och föreskriftsrådets webbplats www.tofr.info

Utvärdering av tillsynsvägledning avseende miljöbalken. Tillsyns- och föreskriftsrådet, december 2007.

Broschyr: Tillsynsvägledning enligt miljöbalken – beskrivning och goda egenskaper. Tillsyns- och föreskriftsrådet, oktober 2008.

Regional tillsynsvägledning. Planering och utveckling. Juni 2008

Miljösamverkans Sveriges webbplats www.miljosamverkansverige.se

Miljösamverkan f:s webbplats www.miljosamverkanf.se

TVL-plan: Aktivitetstabell

Aktiviteter 2009

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING + ansvarig funktion	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Samordnade tillsynsprojekt		
MIFO fas 1	Inventering av pågående verksamheter inom prioriterade branscher.	Giftfri miljö
	Sker löpande under året. Utvärdering av projektet sker under hösten 2009. Förorenade områden	
Cisterner i vattenskyddsområden	Tillsynsprojekt	Grundvatten av god kvalitet Levande sjöar och vattendrag
	Sker inom Miljösamverkan f Miljöskydd	
Stöd och råd		
Allmän information och ny lagstiftning	Publiceras i Miljönytt, Hälsonytt, Nytt om natur, på länsstyrelsens webbplats www.f.lst.se samt genom inlägg i Forum på www.miljosamverkanf.se etc	Övergripande åtgärd 1 i Luftens och hälsans år (utgången/under revidering)
	Ny informationsbroschyr för Länsstyrelsens hela tillsynsvägledningsområde planeras tas fram	
Prioritering av förorenade områden	Att efter GIS-analys och genomgång av MIFO-databasen tillhandahålla listor med prioriterade objekt i respektive kommun.	Giftfri miljö
	Hösten Förorenade områden	
REACH-tillsyn	Information om ny lagstiftning	Giftfri miljö. Jämför åtgärderna 8 och 10 i Luftens och hälsans år (utgången/under revidering)
	När propositionen är antagen, tidigast fjärde kvartalet 2009 Miljöskydd	
Badvatten	Information om ny lagstiftning	Folkhälsa
	Miljöskydd	
Vindkraft	Information om ny lagstiftning	Begränsad klimatpåverkan m.fl.
	andra kvartalet Miljöskydd	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING + ansvarig funktion	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Miljöskydd jordbruk	Lista på gällande behörigheter för användning av växtskyddsmedel skickas till MoH en gång per år (april). Skriften Förvetet till länets lantbrukare skickas också till MoH. (4 nr per år) Särskild information till inspektörer som ska ha miljötillsyn på lantbruk och trädgårdsföretag. (mars-april)	Giftrfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
	Lantbruksstöd	
Naturresevat – bildande och skötsel	Områdesskydd och Områdesskötsel agerar bollplank vid bildande och skötsel av kommunala resevat, uppdatering av skötselplaner, medverkar i skötselråd (Strömsberg)	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv Jämför åtgärderna 1,2 och 5 i Djuren och växternas år.
Utbildning		
Täkter - tillsyn	Informationsdag om tillsyn över täkter med anledning av ny lagstiftning. En halvdag med teori och en halv dags fältövningar.	God bebyggd miljö och myllrande våtmarker Jämför åtgärd för delmål 4 i Klimatet och den bebyggda miljös år respektive åtgärd 3 i Djuren och växternas år
	Första kvartalet Miljöskydd	
REACH-tillsyn	Utbildning om tillsyn enligt REACH	Giftrfri miljö Jämför åtgärderna 8 och 10 i Luften och hälsans år (utgången/under revidering)
	När propositionen är antagen, tidigast fjärde kvartalet 2009 Miljöskydd	
Vattendirektivet	Hur berörs prövning och tillsyn enligt miljöbalken och PBL av vattendirektivet? Seminarium (våren 2009) med Joakim Kruse, Vattenmyndigheten för Norra Östersjön	Giftrfri miljö Jämför åtgärderna 8 och 10 i Luften och hälsans år (utgången/under revidering) samt aktuella åtgärder i Vattnets år (programmet revideras 2009).
	Vattenfunktionen med flera	
Planera VA	Rättsregler och verktyg för kommunal VA-planering. Seminarium om lagen om allmänna vattentjänster, vattendirektivet, handbok för enskilda avlopp etc.	God bebyggd miljö Jämför åtgärderna 7-10 i Klimatet och den bebyggda miljös år (utgången/under revidering) Ingen övergödning. Jämför åtgärderna 2,4,5 och 6 i Vattnets år (programmet revideras 2009)
	Sker i samarbete med Miljösamverkan Sverige Miljöskydd	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING + ansvarig funktion	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Energikartläggning i tillsyn	Energikartläggning inom industri och tips på energibesparande åtgärder	God bebyggd miljö Jämför åtgärd för delmål 1:4 i Klimatet och den bebyggda miljöns år
	Under förutsättning att ansökan om särskilda medel beviljas av Energimyndigheten Miljöskydd	
Tillsyn fjärrvärme-anläggningar	Tillsyn av större energianläggningar med anledning av att gränsen för tillståndsplikt höjts	
	Inom Miljösamverkan f Miljöskydd	
EBH-juridik	Uppdatering av rättsläget, information om relevanta domar, ansvarsutredningar i praktiken	Giftfri miljö
	Andra kvartalet Förorenade områden	
Handläggarträffar		
Miljöskydd	Information om ny lagstiftning, praxis, aktuella frågeställningar	
	Sker delvis tillsammans med miljösamverkan f Fjärde kvartalet (april) Miljöskydd	
Förorenade områden	Information från centrala myndigheter, bransch-nyheter samt information om tillsynshandboken	Giftfri miljö
	Andra kvartalet Förorenade områden	
Hälsoskydd	Information från centrala myndigheter m.m.	
	Sker delvis tillsammans med miljösamverkan f Tredje kvartalet Miljöskydd	
Handläggarträff miljöskydd lantbruk	För "nya" inspektörer som ska ta över miljötillsynen i lantbruket (efter djurskyddsinspektörerna som flyttar till lst 2009).	
	Lantbruksrådgivning	
Länsnaturkonferens	Träff 1 gång/år mellan handläggare på Lst och kommunernas naturvårdsrepresentanter. Information om nya reservat, aktuella händelser, ny lagstiftning och tolkning av föreskrifter. Tillfälle att ställa frågor och få vägledning.	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
	Områdesskydd och Områdesskötsel	
Uppföljning och utvärdering		
Kommunbesök	Uppföljning av kommunernas tillsyn inom avfallsområdet och i frågan om energiomställning samt handläggning av miljörapporter	God bebyggd miljö
	Aneby, Tranås, Jönköping och Nässjö Miljöskydd	
Enkät	Hälsoskydd, tillsyn inom badvatten och radon	Säker strålmiljö
	Miljöskydd	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING + ansvarig funktion	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Åtalssamverkan		
Miljöbrottssamverkan	Seminarium Hur skulle vi gjort annorlunda? – genomgång av olika brottsutredningar och deras utfall	
Miljöbrottssamverkan f-län	Regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f)	
Pärm med information kring miljöbrottssamverkan	Framtagande av en pärm med kontaktuppgifter, checklistor, mallar, lästips etc	
	Revideras årligen	
Övrigt		

Aktiviteter 2010

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Samordnade tillsynsprojekt		
Stöd och råd		
Allmän information och ny lagstiftning	Publiceras i Miljönytt, Hälsonytt, Nytt om natur, på länsstyrelsens webbplats www.f.lst.se samt genom inlägg i Forum på www.miljosamverkanf.se etc	
	Ny informationsbroschyr för Länsstyrelsens hela tillsynsvägledningsområde planeras tas fram	
Mallar	Ex, föreläggandemall översiktliga undersökningar?	Giftfri miljö
	Våren Förorenade områden	
Miljöskydd jordbruk	Lista på gällande behörigheter för användning av växtskyddsmedel skickas till MoH en gång per år (april). Skriften Förvetet till länets lantbrukare skickas också till MoH. (4 nr per år)	Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
	Lantbruksstöd	
Naturresevat – bildande och skötsel	Områdesskydd och Områdesskötsel agerar bollplank vid bildande och skötsel av kommunala reservat, uppdatering av skötselplaner, medverkar i skötselråd (Strömsberg)	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Utbildning		
Förorenade områden - tillsyn	Ex, riskbedömning eller tripproblematik	Giftfri miljö
	Förorenade områden	
Miljö kvalitetsnormer	MKN i vatten med anledning av Vattenmyndigheternas antagande av åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för länets vattenförekomster	Levande sjöar och vattendrag
	Vattenfunktionen	
Miljö kvalitetsnormer	Luftkvalitet i utomhusluft med anledning av ny förordning om samordnad kontroll av MKN i utomhusluft (MIKSA-förordningen)	Frisk luft
	Vattenfunktionen	
Handläggarräffar		
Miljöskydd	Information om ny lagstiftning, praxis, aktuella frågeställningar	
	Sker delvis tillsammans med miljösamverkan f	
Förorenade områden	Information från centrala myndigheter, branschnyheter etc	Giftfri miljö
	Andra kvartalet Förorenade områden	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Länsnaturkonferens	Träff 1 gång/år mellan handläggare på Lst och kommunernas naturvårdsrepresentanter. Information om nya reservat, aktuella händelser, ny lagstiftning och tolkning av föreskrifter. Tillfälle att ställa frågor och få vägledning.	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
	Områdesskydd och Områdesskötsel	
Uppföljning och utvärdering		
Kommunbesök	Uppföljning av kommunernas tillsyn inom hälsoskydd enligt Socialstyrelsens metodstöd	
	Miljöskydd	
Kommunbesök	Genomgång av arbetet med tillsyn och ansvarsutredningar inom prioriterade förorenade områden.	Giftfri miljö
	6 kommuner våren och 6 kommuner hösten, ex. halvdag Förorenade områden	
Åtalssamverkan		
Miljöbrottssamverkan	Seminarium Hur skulle vi gjort annorlunda? – genomgång av olika brottsutredningar och deras utfall	
Miljöbrottssamverkan f-län	Regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f)	
Pärm med information kring miljöbrottssamverkan	Framtagande av en pärm med kontaktuppgifter, checklistor, mallar, lästips etc	
	Revideras årligen	
Övrigt		

Aktiviteter 2011

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Samordnade tillsynsprojekt		
Stöd och råd		
Allmän information och ny lagstiftning	Publiceras i Miljönytt, Hälsonytt, Nytt om natur, på länsstyrelsens webbplats www.f.lst.se samt genom inlägg i Forum på www.miljosamverkanf.se etc	
	Ny informationsbroschyr för Länsstyrelsens hela tillsynsvägledningsområde planeras tas fram	
Miljöskydd jordbruk	Lista på gällande behörigheter för användning av växtskyddsmedel skickas till MoH en gång per år (april). Skriften Förvetet till länets lantbrukare skickas också till MoH. (4 nr per år)	Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
	Lantbruksstöd	
Naturresevat – bildande och skötsel	Områdesskydd och Områdesskötsel agerar bollplank vid bildande och skötsel av kommunala resevat, uppdatering av skötselplaner, medverkar i skötselråd (Strömsberg)	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Utbildning		
Handläggarräffar		
Miljöskydd	Information om ny lagstiftning, praxis, aktuella frågeställningar	
	Sker delvis tillsammans med miljösamverkan f Miljöskydd	
Förerenade områden	Information från centrala myndigheter, branschnyheter etc	Giftfri miljö
	Andra kvartalet Förerenade områden	
Hälsoskydd	Information från centrala myndigheter m.m.	
	Första kvartalet Miljöskydd	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Länsnaturkonferens	Träff 1 gång/år mellan handläggare på Lst och kommunernas naturvårdsrepresentanter. Information om nya reservat, aktuella händelser, ny lagstiftning och tolkning av föreskrifter. Tillfälle att ställa frågor och få vägledning.	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
	Områdesskydd och Områdesskötsel	
Uppföljning och utvärdering		
Kommunbesök		
	Miljöskydd	
Åtalssamverkan		
Miljöbrottssamverkan	Seminarium Hur skulle vi gjort annorlunda? – genomgång av olika brottsutredningar och deras utfall	
Miljöbrottssamverkan f-län	Regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f)	
Pärm med information kring miljöbrottssamverkan	Framtagande av en pärm med kontaktuppgifter, checklistor, mallar, lästips etc	
	Revideras årligen	
Övrigt		

Aktiviteter 2012

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Samordnade tillsynsprojekt		
Stöd och råd		
Allmän information och ny lagstiftning	Publiceras i miljönytt, hälsonytt, nytt om natur	
	Ny informationsbroschyr med annat namn planeras tas fram	
Miljöskydd jordbruk	Lista på gällande behörigheter för användning av växtskyddsmedel skickas till MoH en gång per år (april). Skriften Förvetet till länets lantbrukare skickas också till MoH. (4 nr per år)	Gifrfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
	Lantbruksstöd	
Naturresevat – bildande och skötsel	Områdesskydd och Områdesskötsel agerar bollplank vid bildande och skötsel av kommunala resevat, uppdatering av skötselplaner, medverkar i skötselråd (Strömsberg)	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Utbildning		
Handläggartträffar		
Miljöskydd	Information om ny lagstiftning, praxis, aktuella frågeställningar	
	Sker delvis tillsammans med miljösamverkan f Miljöskydd	
Föreornade områden	Information från centrala myndigheter, branschnyheter etc	Gifrfri miljö
	Andra kvartalet Föreornade områden	
Länsnaturkonferens	Träff 1 gång/år mellan handläggare på Lst och kommunernas naturvårdsrepresentanter. Information om nya resevat, aktuella händelser, ny lagstiftning och tolkning av föreskrifter. Tillfälle att ställa frågor och få vägledning.	Rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
	Områdesskydd och Områdasskötsel	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	BERÖRDA MILJÖ-MÅL/åtgärdsprogram
Uppföljning och utvärdering		
Kommunbesök		
	Miljöskydd	
Övrigt		

Tillsynsväglädningsaktiviteter - önskelista 2009-2012

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Miljöfarlig verksamhet 9 kap							
Skjutbanor, sanering	Vad kan tillsynsmyndigheten kräva? Vad gör vi med alla gamla "halvt" nerlagda banor som saknar pengar för åtgärder? Framtagande av policy/riktlinjer	Stöd/råd Samordning	2009			?	1
Medelstora avlopp 25- 200 pe	Rimliga reningskrav och andra villkor? Krav på förstagångsbesiktning etc? Framtagande av policy	Stöd/råd Samordning	2009			?	1
Oljeavskiljare	Vad kräver länsstyrelsen? Vad bör kommunen kräva? Gemensamma bedömnings-kriterier	Stöd/råd Samordning	2009			?	1
Anslutningspolicy	Ställ krav på att alla VA-ansvariga/huvudmän ska ha en anslutningspolicy!						1
Utsläpp av processavloppsvatten till kommunalt spillvattennät eller recipient	Ta fram länsgemensamma riktlinjer för utsläpp till KARV eller recipient! Vilka mängder är rimliga? Vad är farligt – vad är ok för olika ämnen? Generellt behov av kunskaper om vattenkemi, bakgrundshalter etc	Stöd/råd	Så snart som möjligt				1
Dagvatten	Seminarium om dagvatten, dagvattenpolicy Samsynsdiskussion för gemensam bedömning av anmälan av dagvatten (hur ska vi handlägga anmälan, vilka alternativ finns, vad ska man tänka på m.m.)	Stöd/råd Samordning	Så snart som möjligt				2

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Täkter	Vägledning kring tillsyn och handläggning av takter och husbehovstätter Kommunens ansvar inom naturvård medan miljöförvaltningen ansvarar för miljötillsyn i takter. Den planerade utbildningen på en dag ska ske så snart som möjligt, helst 2008, eftersom lagstiftningen ändrats ganska radikalt det senaste året.	Stöd/råd Samordning	2009	8 timmar	1	Handläggare	1
Branschtillsyn	Utbildning med inriktning på tillsyn, särskilda önskemål när det gäller ytbehandlare, takter och avfallsanläggningar men även generellt för alla branscher	Stöd/råd Samordning					
Buller	Vägledning kring tillsyn och handläggning av buller Framtagande av gemensamma bedömningsgrunder för externt industribuller	Stöd/råd Samordning					
Villkor i tillstånd – anmälan	Vad kräva? Gemensamma grunder för villkor? Branschspecifika villkor?	Stöd/råd Samordning	2008/2009				1
Fjärrvärmeanläggningar	Kurs	Stöd/råd Samordning	2008	8 tim			2
Miljöskyddet inom lantbruket	Hur hanterar vi det i fortsättningen?	Stöd/råd Samordning	2008	1-2 timmar		Handläggareträff	1
Energi	Vägledning kring energifrågor i tillsynen på företag	Stöd/råd Samordning	2008	8 timmar			2
Hantering av avfall inom verkstadsindustrin	Framtagande av länsövergripande policy avseende hantering av olika avfallsslag inom verkstadsindustrin	Stöd/råd Samordning					
Golvskurvatten	Framtagande av länsövergripande policy avseende utsläppsvärden för golvskurvatten från olika typer av verksamheter	Stöd/råd Samordning					

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Förorenade områden 10 kap							
Förorenad mark	Bedömningsgrunder i enskilda fall		2008/2009			Någon med "toppkompetens" (liknande den som Mikael Stark hade)	1
Skjutbanor	Bedömningskriterier för när sanering av gamla skjutbanor ska ske respektive hur de som ej ska saneras ska hanteras med avseende på riskerna vid annan markanvändning	Stöd/råd Samordning					
Vattenverksamhet 11 kap							
Tillstånd/anmälan till vattenverksamhet	Information om bestämmelserna Vem har tillsynsansvar när det gäller vattenverksamhet? När ska anmälan/-tillståndsprövning ske? Till vem? Informationsbehov inom Miljö- och hälsoskydd och Tekniska förvaltningen	Stöd/råd	2009	2 tim			2
Markavvattning	Information om bestämmelserna	Stöd/råd					3
Vattenuttag (grund- och ytvatten)	Information om bestämmelserna	Stöd/råd					2
Tillsyn av dammanläggningar	Information om bestämmelserna	Stöd/råd					2

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Kemikalier 14 kap							
Reach	Vad innebär reach för den kommunala tillsynen? Vilka aktiviteter (inventering, information till företag, information om import från tullverket, tillsyn etc) behöver göras? Vad ingår i kommunens tillsyn? Utbildningsinsatser	Stöd/råd	2008	4-8 timmar		Gudrun Bremle	1
Impregnerat virke	Överlåtelse (privat/yrkesmässig) av impregnerat virke Vägledning kring överlåtelse av slipers via Blocket Privat användning av impregnerat virke						
Bekämpning av granbarkborrar	Behov av gemensam e-postlista Vem har huvudansvaret för att handlägga anmälningar och ansökningar om bekämpning av granbarkborrar? Vem har tillsynsansvaret? Vad omfattar tillsynen? Kan skogsstyrelsen överlåta ansvaret för att se till att inga granbarksborrefällor hamnar inom vattenskyddsområde?	Stöd/råd Samordning	Snarast			Annelie Johansson	1
Avfall 15 kap							
Hantering av rivningsmaterial, tegel, betong mm	Bedömningsgrunder Prövningsnivå – C-objekt?		2008/2009			?	1
Avfallshantering och transport av avfall							
Hantering av asfalt -	Bedömningsgrunder för tjärasfalt.						

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
PCB	Rekommendationer och vägledning kring sanering av byggnader Hur ska provtagning ske Hur ska avfallet omhändertas Rekommendationer kring restprodukter – andrahands-marknaden av fönster						
Producentansvar	Vem är verksamhetsutövare för återvinningsstationerna. Efter FTI:s skrivelse sommaren 2007 är det tydligare vem som är VU?	Stöd/råd	2008	2 timmar		Höstens handläggartäff	1
Schaktmassor	Vad gäller vid schaktning, andra grävarbeten och vid upplag och användning av massor? Vart ska tillstånd sökas? Vad får man göra utan tillstånd? Hur reglerar lagstiftningen detta? Vad bör tillsynsmyndigheten kräva? Bedömning av föroreningsinnehåll i schaktmassor Informationsbehov inom Miljö- och hälsoskydd och Tekniska förvaltningen	Stöd/råd Samordning	2008/2009	2-4 tim			2

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Allmän naturvård, artskydd och områdesskydd 7-8 kap							
Natura 2000	Klara besked om vad som ska Natura 2000-prövas. Exempel-lista för var gränsen för prövning går. Rutin för remissförfarande. Vägledning kring beslut som kan påverka ett område som ingår i Natura 2000 Hur särskilt bevaka att en gynnsam bevarandestatus upprätthålls för de livsmiljöer och arter som behöver skyddas inom området? Hur ska aktiviteter som kan påverka området behandlas? Länsstyrelsen bedömer påverkan, men kommunen behöver kunskap om möjlig påverkan som angränsande avloppshantering, avverkning, distans till området vid olika aktiviteter och väg- och ledningsdragningar.	Stöd/råd	2008/2009			?	1
12:6 samråd	Klargöra och statuera exempel när 12:6-samråd ska ske Viktigt med mer vägledning då vi ofta får förfrågningar om vad som gäller. Hur ska bestämmelserna tolkas?	Stöd/råd	2008/2009			?	1
Strandskydd	Vad är ok att göra inom strandskyddsområdet utan dispens? När krävs dispens för brygga, däck, utfyllnad med mera? Finns någon nedre gräns? Exempel behövs!	Stöd/råd					2
Biotopskydd	Vad är biotopskyddat? Viktigt med mer vägledning då vi ofta får	Stöd/råd					2

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
	förfrågningar om vad som gäller. Hur ska bestämmelserna tolkas?						
Naturresevat - kommunala naturresevat	Hur bedrivs kommunens tillsyn över "egna" resevat? Utbildning för tillsyn i kommunala resevat är önskvärt. Råd för bildande av kommunala resevat, avgränsning, föreskriftsinnehåll m.m. skulle vara intressant. Hur långt sträcker sig kommunens respektive länsstyrelsens ansvar då som i Jönköpings fall ett antal statliga resevat förvaltas av kommunen?	Uppföljning/utvärdering					3
Naturresevat - tillsyn	Vad ingår i tillsynen av naturresevat?	Stöd/råd					3
Naturresevat – dispenser/tillstånd	Vad får man göra inom ett resevat och vad är det som styr vad man får göra?	Stöd/råd					3
Vattenskyddsområden	Initierande av länsövergripande projekt avseende tillsyn av vattenskyddsområden Tillsynsvägledning vad gäller vattenskyddsområden och dagvatten är en viktig fråga inom naturvård och bör prioriteras.	Stöd/råd Samordning					
Idrottsevenemang i naturen	Vad gäller beträffande slitage, tillstånd m.m? Vad (arrange-mang, aktiviteter etc) kan tillåtas i naturen utan tillstånd/anmälan?						
Generellt miljörättsligt							
Nyheter inom miljöbalksområdet	Information och utbildning om nya lagar och förordningar	Stöd/råd	2ggr/år	2 x 8 timmar		Handläggare	1
Juridisk rådgivning	Genomgång enskilda ärenden och prejudicerande domar, t.ex. föreläggande som inte nått någon större framgång vid överprövning Direktnummer till jurist inom vissa områden	Uppföljning/ utvärdering	2ggr/år	4 timmar	1-2	Handläggare	1

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
	telefonrådgivning						
Uppföljning av rättspraxis	Vilka domar kan anses vara vägledande ur miljömåls-hänseende?	Uppföljning/ utvärdering					
Miljöbrott	Kommunens naturvårdstjänstemän har en skyldighet att rapportera misstänkta lagbrott enligt miljöbalken inom sitt område. Det kan röra sig om brtt mot föreskrifter i naturresevat, brott mot biotopskyddsbestämmelser, förstörelse av forntinnen, otillåten dikning, vattenverksamhet utan tillstånd osv. Ser länsstyrelsen det som en uppgift för kommunen att hålla ögonen öppna för – inte leta efter – sådana överträdelser? Prejudicerande domar bör sammanställas.						
Internationellt	Även om det ligger i gränstrakten för tillsynsvägledning bör vi få mer kunskap om hur internationell lagstiftning och avtal påverkar arbetet. Det gäller t.ex. Natura 2000, jordbrukspolitik och övrig EU- lagstiftning, konventioner som Ramsar, CITES, klimat osv.						
Verktyg och metoder							
Inspektion	Normerande inspektion branschvis, bl.a. miljöskyddstillsyn inom lantbruk, täkter och medelstora avlopp	Samordning	1/år	8 timmar	1-2	Handläggare	1
Kvalitet	Delge kommunerna Ist:s arbete med kvalitetsarbete och framtagande av rutiner	Samordning					1
Miljömålstyrd tillsyn	Tillsynsplanering och behovsanalys	Stöd/råd					

Aktivitet	Kort beskrivning av aktiviteten	Typ av TVL (Stöd/råd, Samordning, Uppföljning/ utvärdering)	Aktivitetsstart (år/termin)	Aktivitetens längd	Resurs- behov ¹⁾	Förslag på personer som skulle kunna vara lämpade för aktiviteten	Prioritering 1-3 ²⁾
Miljömålen	Dessa måste genomsyra tillsynen. Mer utbildning om hur de kan användas inom respektive tillsynsområde är önskvärd. En stor andel av miljömålen är kopplade till kultur- och naturvård som biologisk mångfald, skog, vatten, myrmarker, jordbrukslandskap m.m.						
Annat							
Information	Information om länsstyrelsernas samarbete inom Miljösamverkan Sverige och vad som kommer ut av det (mallar, rutiner, checklistor etc)						2
Miljökvalitets-normer	Hur går vi vidare med samordnad mätning?						
Informationsmöte för tekniska kontoren	Genomgång av viktig lagstiftning som rör deras verksamhet (PCB, köldmedium, hälsoskydd i skolor, brandfarliga varor, bekämpningsmedel, egenkontroll etc) Hur får vi de tekniska förvaltningarna att förstå att de har ett ansvar för miljöfrågor?	Stöd/råd	2008	1 dag			2

¹⁾ **Resursbehov**

Ange om möjligt resursbehovet som antal dagar och personer

²⁾ **Prioritering**

1 -mkt angeläget att aktiviteten genomförs

2 - angeläget

3 - vore bra, men går att avvakta